

แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

Guidelines for participatory school management of the core schools in joint learning
management Under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office District 3

ธีชพรรณ กันทะเนตร¹

Thatchaphan Kanthanate

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรภ รัตนชูวงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระหลัก

Assistan Professor Dr. Pairop Rattanachuwong

Major Advisor

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวภรณ์ สองแสน³

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระร่วม

Assistan Professor Dr. Siwaporn Songsaen

Co – Advisor

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูศึกษานิเทศก์ จำนวน 160 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 คือ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ วางแผนการประชาสัมพันธ์ จัดหาทรัพยากร ประสานงานขอความร่วมมือจากชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ วางแผนพัฒนาระบบเครือข่ายงานเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบตรวจสอบได้ มีส่วนร่วมในการประเมินผล วางแผนนิเทศ กำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษาแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2565)

Master of Education program students Department of Educational Administration Chiang Rai Rajabhat University (2022)

Abstract

Research on this have a purpose To study the condition and find a way to manage educational institutions with participation of the main school organized joint learning Under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office, Region 3 Tools used to collect data consists of a questionnaire and group chat logs The statistics used include mean analysis Standard Deviation and Key Content Analysis It is presented in tabular and colloquial form. The sample population consisted of 160 administrators, teachers, and supervisors.

1. The state of educational institution administration with participation of the main school organized joint learning Under the Office of Chiang Rai Primary Education Area 3, the overall picture is at a high level.

2. Guidelines for the development of participatory school administration of the main school organized joint learning Under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office, Region 3 is that educational institutions should allow teachers to participate in decision-making. Plan to develop and improve academic work of educational institutions. to be in accordance with the objectives set take part in the operation public relations planning provide resources Coordinate requests for cooperation from the community and those involved in educational management. get involved Planning to develop a network of technology and information systems for education Make good use of available resources with an emphasis on transparency accountability verifiable Participate in the evaluation, planning, supervision, monitoring and reporting of educational management results to those involved.

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

Key word: Guidelines for participatory school management of the core schools in joint learning management Under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office District 3

บทนำ

การศึกษาในยุค Thailand 4.0 เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้วต้องทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่รักที่จะเรียน มีคุณธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย นั่นก็คือ การสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก คนพิการเป็นทรัพยากรบุคคลของสังคม หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ย่อมมีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพที่จะประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเอง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งการช่วยสร้างสรรค์สังคมได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถคนพิการให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หรือแรกพบความพิการให้การศึกษอบรมให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี มีอาชีพ มีงานทำ สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคมช่วยเหลือตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43** ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542** และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบ ความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาด้านคนพิการ พ.ศ. 2551** และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ได้ระบุไว้ว่า คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มีสิทธิที่จะเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของ บุคคลนั้น

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ จากเดิมที่จัดให้เด็กและเยาวชนพิการเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการ มาเป็นนโยบายให้เรียนร่วมกับเด็กและเยาวชนทั่วไป ได้กำหนดนโยบายให้คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน รวมทั้งได้มีการจัดระบบโครงสร้างการจัดการศึกษา เพื่อคนพิการเพื่อขยายโอกาสให้กับคนพิการทุกกลุ่ม ทุกประเภท และปรับปรุงระบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อคนพิการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม เบญจา ชลธารินทร์, 2548 : 2) และได้ตระหนักถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคนที่จะได้รับ โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาจึงได้ให้ความสำคัญเป็น

อย่างยิ่งในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ จึงเป็นการรวมพลังระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร ชุมชน องค์กรคนพิการ ผู้ปกครองคนพิการ และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระบบและครบวงจร จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมพัฒนาระบบการทำงานร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเชียงรายร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้ดำเนินงาน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามบทบาทการดำเนินงานในหน้าที่หลักของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงและหน่วยงานต้นสังกัดกำหนด ซึ่งว่าด้วย การจัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนรวม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด และได้เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความบกพร่องตามประเภทความพิการทางการศึกษา 9 ประเภท ที่มีความพร้อมเข้าศึกษาและเรียนร่วมในระบบ โรงเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จากข้อมูลรายงานผลการสรุปรายงานด้านการจัดศึกษาแบบเรียนร่วมของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2563 (ศูนย์การศึกษาพิเศษฯเชียงราย, 2563, หน้า 20) มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการดำเนินงาน พบว่า การบริหารงานในสถานศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในเครือข่ายไม่มีรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ ครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิเศษ ไม่มีการประสานงาน และความร่วมมือระหว่างครู ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อจัดสรรทรัพยากรที่มาสนับสนุนการดำเนินงาน รวมไปถึงการดูแลกำกับติดตามและประเมินผลของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้เป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนแกนนำเครือข่าย และส่งผลต่อการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการที่จะขาดโอกาสทางการศึกษา และได้รับสิทธิทางการศึกษาที่กำหนดเบื้องต้นแล้วนั้น

จากข้อมูลเบื้องต้น จะเห็นได้ว่า สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมจำเป็นต้องมีแนวทาง หรือวิธีการที่ใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาที่อย่างเป็นระบบ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กพิการที่เรียนร่วมในสถานศึกษา ปัจจุบันผู้ศึกษารับผิดชอบการดำเนินงานเกี่ยวกับ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีความสนใจที่จะศึกษา แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยทั้งนี้ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีทางการบริหารที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดของ Cohen and Uphof (1977, อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำภีลานนท์, 2550, หน้า 21 -22) มาเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาที่จะสามารถนำไปใช้การจัดการศึกษาที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กพิการเรียนร่วมในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ด้านความรู้

ผลจากการศึกษาสภาพเหตุปัจจัยการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในปัจจุบันสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการวางแผนและหาแนวทางเพื่อพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้

2. ด้านการนำไปใช้

-ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้และเป็นแนวทางในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาได้

-ครู มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ มีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 และแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ Cohen and Uphof ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากร

วัตถุประสงค์ ข้อ 1

ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 160 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

วัตถุประสงค์ ข้อ 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน ครู 1 คน จำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 วิธีการวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 160 คน นำแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และรวบรวมผลข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ขั้นที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยได้ออกแบบการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม(Focus Group) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คนและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 2 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มประสานขอความร่วมมือในการประชุมกลุ่มแบบ Focus Group ของกลุ่มเป้าหมายที่เลือกและดำเนินการประชุม จากนั้นรวบรวมที่ได้จากการประชุมของกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล จับประเด็นสำคัญวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลผลเนื้อหาสำคัญ แล้วพรรณนาเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษางานวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ และสรุปผลข้อมูล ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

จากการศึกษาความคิดเห็นโดยการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครู ที่มีต่อระดับการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

การบริหารงานสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)	4.31	.63	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation)	4.32	.65	มาก
3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Benefits)	4.30	.68	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)	4.22	.71	มาก
ภาพรวม	4.29	.64	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ(Implementation) อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ผลการวิเคราะห์การเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

1.) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ(Decision Making)

1.1 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน โครงการ กิจกรรมงานวิชาการของสถานศึกษา ร่วมกันจัดทำหลักสูตร แผนจัดการศึกษา การกำหนดอาคารสถานที่ การจัดหาสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเรียนร่วมภายในสถานศึกษา

1.3 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติ การสรรหาคณากรที่ดำเนินงานสำหรับนักเรียนเรียนร่วม โดยเฉพาะครูที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบหลักงานการศึกษาพิเศษของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งและต้องมีคุณสมบัติโดยตรง

1.4 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนเรียนร่วมในสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ เช่น การอบรมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเด็กพิการ 9 ประเภท การจัดทำแผนการจัดการศึกษารายบุคคล การอบรมคัดกรอง เป็นต้น

1.5 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูร่วมกันทำกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึก ตระหนัก รับผิดชอบงานหรือภาระหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายของสถานศึกษา สำหรับนักเรียนเรียนร่วมอย่างเคร่งครัด

1.6 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูได้สรุปผลการดำเนินงาน การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล สำหรับนักเรียนเรียนร่วม

2.) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ(Implementation)

2.1 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน โครงการ กิจกรรม งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร่วมกันประชาสัมพันธ์ให้แก่บุคคลภายนอก เพื่อระดมทุนการศึกษา จัดระบบสวัสดิการให้กับนักเรียนเรียนร่วม รวมถึงจัดหาปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากรที่สอนนักเรียน เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับนักเรียนผู้ปกครองในการพัฒนาสภาพและส่งเสริมความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมภายในสถานศึกษา

2.2 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ด้านประสานงานกับชุมชน ผู้นำชุมชน และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ในการขอความช่วยเหลือหรือร่วมมื่อในการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา สำหรับนักเรียนเรียนร่วม

2.3 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการรายงานผลการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมของสถานศึกษา ต่อผู้มาตรวจเยี่ยมหรือต่อสาธารณชน อย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง

(3.) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์(Benefits)

3.1 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครู มีส่วนร่วมนำเสนอผลการดำเนินงานการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนเรียนร่วม

3.2 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจกับนักเรียนทั่วไป ในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนเรียนร่วม เช่น การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การทำกิจกรรมสำคัญ หรือการดูแลช่วยเหลือต่างๆ เป็นต้น

3.3 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมรับการนิเทศ การให้ข้อมูลสารสนเทศนักเรียน และจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนเรียนร่วมต่อสาธารณชน

3.4 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการปรับและจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาที่คำนึงถึงศักยภาพของนักเรียนเรียนร่วม

3.5 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา สำหรับนักเรียนเรียนร่วม

(4.) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล(Evaluation)

4.1 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการ นิเทศ กำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น การตรวจความพร้อมการใช้งานของสื่อ การสนับสนุนพัฒนาการผลิตสื่อ การเน้นย้ำให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าถึงเว็บไซต์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับนักเรียน และรวมถึงการวัดและประเมินผลนักเรียนเรียนร่วม

4.2 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูร่วมกันวางแผนในการวัดและประเมินผลสำหรับนักเรียนเรียนร่วม เป็นรายบุคคล ตามประเภทความพิการ และหลากหลายรูปแบบที่นำไปสู่การพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริง

4.3 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมรายงานผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษานักเรียนเรียนร่วมให้บุคคลภายนอก หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับรู้และเข้าใจแนวทางของสถานศึกษา

4.4 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม สำหรับนักเรียนเรียนร่วม

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณาตามรายชื่อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดพบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการที่ผู้บริหารขาดทักษะและความสามารถในการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดระเบียบงานวิชาการ ความสามารถในการมอบหมายงานและการสื่อสารที่ชัดเจนไม่สามารถสื่อสารกับครูและชี้แจงการทำงานวิชาการ ได้เต็มประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อร่วมกันคิด ร่วมกันทำและร่วมกันพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาหรือหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายหรือตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานวิชาการและด้านต่างๆ ภายในสถานศึกษาง่ายขึ้น ความขัดแย้งลดน้อยลงเพราะบุคลากรทุกคนใน

สถานศึกษา มีความตระหนักว่าตนเองมีส่วนเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไกรประสิทธิ์ พันสอาด (2555, หน้า 17) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หรือเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้งในด้านการวางแผนการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เช่น การกำหนดคุณวุฒิศาสตร์ หลักสูตร งบประมาณ การสนับสนุนสื่อต่างๆ เพื่อการเรียนการสอน การร่วมกัน คิดร่วมกันทำ ร่วมกันประเมินและร่วมกันปรับปรุงเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการให้เป็นไป ตามความต้องการของชุมชน

1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ผลการศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณาตามรายชื่อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดพบว่า ผู้บริหารขาดการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนร่วม ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่ผู้บริหารขาดทักษะความเข้าใจเรื่องกำหนดการ ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดตารางเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารควบคุมโครงการต่างๆ ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นตลอดจนการแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมไปถึงการจัดระเบียบทรัพยากรที่ช่วยในการบริหารทรัพยากรหรือทุนที่มีเพื่อประโยชน์สูงสุด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารควรเปิดโอกาสส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกัน ประชาสัมพันธ์ จัดหาสนับสนุนทรัพยากร และประสานงานความร่วมมือร่วมใจระหว่างชุมชน และบุคลากรภายนอกและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการสถานศึกษาร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อนำทรัพยากรที่ได้รับมาส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาและส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิลเลียม (Erwin, 1976 อ้างถึงใน ปรีดา เจษฎาวรรณกุล, 2550, หน้า 24) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเองเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันกับประชาชน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชนแก้ไขร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องแนวคิดของรุ่งทิพย์ เข้มทิส (2559) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การวางแผนดำเนินการบริหารงาน ติดต่อประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน สร้างความเข้าใจระหว่างชุมชน ผู้บริหาร คณะครูอาจารย์และสร้างความรู้สึกรักโรงเรียนเป็นของชุมชนอย่างแท้จริง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทั้ง โรงเรียนและชุมชน

1.3 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ผลการศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณาตามรายชื่อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดพบว่า ผู้บริหารขาดการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอผลการดำเนินงานด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่ผู้บริหารขาดทักษะและความสามารถในการวางแผนมอบหมายงานอย่างมีประสิทธิภาพ ขาดการตั้งเป้าหมายและการกำหนดเป้าหมายการทำงานที่นำมาซึ่งแนวทางการดำเนินการต่างๆ ให้สำเร็จและการสื่อสารที่ชัดเจนทำให้ครูมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ไม่สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารควรเปิดโอกาสส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้ครูได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมไปถึงการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการจัดการศึกษา การรายงานผลการปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ การกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา สร้างความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาร่วมกัน ประสานงานความร่วมมือร่วมใจระหว่างครูชุมชนและบุคลากรภายนอกของสถานศึกษา และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ เพื่อการการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงสอดคล้องกับแนวคิดของพีรพล ไชยพงษ์ (2539, หน้า 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่รัฐส่งเสริม ชักนำสนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชน ทั้งในรูปส่วน

บุคคล กลุ่มชน ชมรมสมาคม มูลนิธิ และองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณาตามรายชื่อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ผู้บริหารขาดการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและการตรวจสอบการใช้สื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม และให้ครูมีส่วนร่วมในการรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษาให้สาธารณชนได้รับทราบ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่ผู้บริหารขาดทักษะและความสามารถในการวางแผนการทำงานร่วมกับครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นผลนำมาซึ่งการเข้าใจแนวคิด พฤติกรรม และแนวทางการทำงานของแต่ละบุคคล ที่จะช่วยให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารควรเปิดโอกาสส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตรวจความพร้อมการใช้งานของสื่อ สนับสนุนพัฒนาการผลิตสื่อ เน้นย้ำให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเข้าถึงเว็บไซต์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับนักเรียนและร่วมกันวางแผนในการวัดและประเมินผลสำหรับนักเรียนเรียนร่วมเป็นรายบุคคลอย่างหลากหลายรูปแบบ รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาและรายงานผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษานักเรียนเรียนร่วมให้บุคคลภายนอก หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบแนวแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของอลงกรณ์ แพงคำตัน (2547) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 1 อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า (1.) สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนบ้านที่เหนือและโรงเรียนบ้านฟ้า ทั้ง 6 ด้าน มีระดับการปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง (2.) ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนบ้านเหนือและโรงเรียนบ้านฟ้า ทั้ง 6 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (3.) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนปกติที่มีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนบ้านฟ้า ทั้ง 6 ด้าน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (4.) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษร่วมที่มีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนบ้านที่เหนือและโรงเรียนบ้านฟ้า ทั้ง 6 ด้าน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผลจากการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และควรนำแนวทางการพัฒนาเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในเขตพื้นที่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดเป็นนโยบาย แผนงานหรือโครงการในการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษา ซึ่งจะประกอบเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วม ในการวางแผนกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การกำหนดคุณสมบัติ การสรรหานุเคราะห์ที่ดำเนินงานสำหรับนักเรียนเรียนร่วมและปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรายงานผลการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และนำเสนอผลการดำเนินงานต่อผู้มาตรวจเยี่ยมหรือต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรมีการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของในสถานศึกษา

2.ควรมีการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยใช้ระบบวงจรคุณภาพต่อไป

รายการอ้างอิง (Angsana New 16, Bold)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.19 สิงหาคม 2542):4.//

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 (เล่ม 130 ตอนที่ 42 ก 17 พฤษภาคม 2556).//

นงคราญ สุกระมณี.//(2558).//การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี//(ครั้งที่ 1).

พรเทพ เหมรานนท์.//(2564).//การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 และเขต 2// (ครั้งที่ 1).

พัชริดา นิลสุข.//(2558).//การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม// (ครั้งที่ 1).

จันทร์ธานี สงวนนาม.//(2553).//ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา//(พิมพ์ครั้งที่3).//นนทบุรี:บุ๊คพอยท์.